

[Prima Pagină](#) > ... > [Drepturile Dumneavoastră](#) > [Inculpați \(proceduri Penale\)](#) > 1 - Drepturile mele pe parcursul anchetei

1 - Drepturile mele pe parcursul anchetei

Dacă sunt cetățean străin, acest lucru are vreo incidență asupra anchetei?

În general, calitatea de resortisant străin a părții care face obiectul anchetei nu afectează urmărirea penală. Resortisanții străini beneficiază de aceleași drepturi ca un resortisant spaniol anchetat și beneficiază de asemenea de anumite drepturi specifice, cum ar fi dreptul la asistență gratuită din partea unui interpret, atunci când resortisantul străin nu înțelege sau nu vorbește limba spaniolă sau limba oficială în care se desfășoară procedura. În cazul în care resortisantul străin este reținut în cadrul unei anchete penale, acesta are dreptul de a comunica în orice moment oficiului consular din țara sa privarea de libertate și locul de detenție în care se află, precum și dreptul de a fi vizitat de autoritățile consulare din țara sa, de a comunica și a corespunde cu acestea.

Statutul de resortisant străin al părții anchetate poate fi luat în considerare atunci când se decide cu privire la situația sa individuală (arestarea preventivă) în cursul procedurii penale, precum și la adoptarea altor măsuri mai puțin restrictive în ceea ce privește drepturile, cum ar fi confiscarea pașaportului sau interzicerea părăsirii teritoriului național.

Care sunt etapele anchetei?

Scopul anchetei penale este de a colecta probe referitoare la posibila comitere a unei infracțiuni și de a identifica presupușii autori ai infracțiunii respective.

Există două etape în acest sens:

- **Poliția:** Poliția investighează faptele cunoscute care pot constitui o infracțiune. În acest scop, aceasta contactează orice persoană despre care se presupune că a participat la evenimente, caută probe materiale, martori etc.
- **Autoritățile judiciare** (etapa premergătoare procesului): În cazul în care poliția găsește indicii de activitate infracțională și identifică părțile presupuse a fi responsabile, aceasta trimite un raport al poliției judiciare judecătorului de instrucție, care inițiază procedurile penale corespunzătoare și, după caz, ia măsurile considerate adecvate (interogarea părților anchetate și a martorilor, obținerea de documente relevante pentru cauză, intrări și percheziții, analiza substanțelor etc.)

În cazul în care nu se găsește niciun element de probă care să ateste comiterea vreunei infracțiuni sau în cazul în care autorul infracțiunii este necunoscut, cazul va fi respins și închis.

În cazul în care se găsesc elemente de probă care să ateste că a fost comisă o infracțiune, se vor lua măsuri pentru continuarea procedurii prin trecerea în „etapa intermediară”, al cărei scop este de a stabili dacă ancheta este completă și dacă este oportun să se formuleze acuzații.

După prezentarea, după caz, a rechizitoriului și a memoriului în apărare relevante, părțile sunt citate la proces.

Ministerul Public spaniol (*Ministerio Fiscal*) trebuie să fie informat pe tot parcursul anchetei penale și poate solicita ca judecătorul de instrucție (*Juez de Instrucción*) să desfășoare orice acțiune de anchetă pe care o consideră relevantă. În cazul în care consideră că nu există suficiente probe privind comiterea unei infracțiuni sau autorii acesteia, poate solicita respingerea cazului. Cu toate acestea, în cazul în care consideră că există suficiente probe privind comiterea unei infracțiuni împotriva unei persoane, va depune rechizitoriul corespunzător la finalizarea anchetei.

Etapa de colectare a probelor/Competența anchetatorilor

Poliția judiciară (*Policía Judicial*) este responsabilă de desfășurarea procedurilor de anchetă necesare pentru a stabili dacă legea a fost încălcată, pentru a colecta probe relevante și pentru a identifica autorii infracțiunii. Acest proces se efectuează sub controlul judecătorului responsabil cu ancheta preliminară, care trebuie, în toate cazurile, să autorizeze orice proceduri de anchetă care constituie o încălcare a drepturilor fundamentale (intrarea și percheziția domiciliului, interceptarea comunicațiilor etc.). Ministerul Public spaniol (*Ministerio Fiscal*) trebuie să fie informat pe tot parcursul anchetei penale și poate solicita ca judecătorul de instrucție să desfășoare orice acțiune de anchetă pe care o consideră relevantă.

Custodia poliției

Ca regulă generală, reținerea nu poate dura mai mult decât este strict necesar pentru desfășurarea anchetelor care vizează clarificarea faptelor și în niciun caz nu poate depăși 72 de ore, perioada maximă după care persoana reținută trebuie să fie eliberată sau predată autorității judiciare.

Reținerea poate fi dispusă de poliție, iar ofițerii de poliție trebuie să dispună reținerea în cazurile prevăzute de lege. Aceasta poate fi dispusă și de Ministerul Public spaniol sau direct de către judecătorul de instrucție. În cazuri excepționale, reținerea poate fi efectuată de persoane private, care sunt obligate să prezinte imediat persoana reținută autorității judiciare.

Reținerea trebuie să aibă loc astfel încât să aducă prejudicii minime persoanei, reputației și bunurilor persoanei reținute; cei care dispun reținerea și cei responsabili de efectuarea acesteia trebuie să asigure respectarea drepturilor constituționale ale persoanei reținute la onoare, la viață privată și la imaginea personală.

După ce poliția a desfășurat anchetele menite să clarifice faptele și în termenul legal de 72 de ore, persoana reținută va fi eliberată sau predată autorității judiciare.

Interogatoriul

Partea care face obiectul anchetei va fi informată cu privire la drepturile sale și i se va solicita să își prezinte declarația în legătură cu faptele care fac obiectul anchetei. Partea care face obiectul anchetei poate să păstreze tăcerea și să nu dea nicio declarație, dacă dorește, poate alege să nu răspundă la niciuna dintre întrebările adresate sau poate declara că va da o declarație doar în fața judecătorului.

Partea care face obiectul anchetei este liberă să își desemneze un avocat; în caz contrar, aceasta va fi asistată de un avocat desemnat în mod oficial. De asemenea, aceasta are dreptul de a se întâlni în particular cu avocatul său înainte de a da declarația.

În cazul în care partea care face obiectul anchetei este cetățean străin și nu înțelege sau nu vorbește limba spaniolă sau limba oficială în care se desfășoară procedura, este surdă sau are deficiențe de auz sau dificultăți lingvistice, aceasta are dreptul de a fi asistată gratuit de un interpret.

Partea care face obiectul anchetei are dreptul de a nu da o declarație împotriva sa.

Partea care face obiectul anchetei poate, de asemenea, să declare încă de la început că se face vinovată de toate sau de oricare dintre infracțiunile de care este acuzată. Această declarație nu va împiedica continuarea anchetei sau desfășurarea unui proces. Cu toate acestea, în funcție de tipul de pedeapsă și de infracțiune, se poate organiza un proces accelerat. În aceste cazuri, avocatul care reprezintă partea care face obiectul anchetei poate ajunge la un acord cu Ministerul Public spaniol, astfel încât să se pronunțe o condamnare, dar cu o reducere a pedepsei.

Arestarea preventivă

Arestarea preventivă poate fi dispusă numai dacă judecătorul de instrucție o consideră adecvată, sub rezerva unei cereri din partea Ministerului Public spaniol și/sau a oricărui membru al organelor de urmărire penală.

În orice caz, trebuie îndeplinite cerințele legale în acest sens, iar măsura trebuie să urmărească îndeplinirea unui scop legitim (protejarea victimei și/sau neutralizarea riscurilor de sustragere, de recidivă, de distrugere sau de ascundere a probelor).

Ce drepturi am pe parcursul anchetei?

Orice persoană acuzată de comiterea unei infracțiuni pasibile de pedeapsă își poate exercita dreptul la apărare și se va prezenta în cadrul procedurii după ce a fost notificată cu privire la existența acesteia, în acest scop fiind furnizate informații într-un limbaj inteligibil și accesibil cu privire la următoarele drepturi:

1. Dreptul de a fi informată cu privire la acțiunile de care este acuzată și la orice modificare relevantă a obiectului anchetei și al acuzațiilor.
2. Dreptul de a examina procedura în timp util pentru a proteja dreptul la apărare și, în orice caz, înainte de luarea unei declarații.
3. Dreptul de a acționa în cadrul procedurii penale pentru a-și exercita dreptul la apărare în conformitate cu legea.
4. Dreptul de a desemna în mod liber un avocat (cu excepțiile enumerate în Codul de procedură penală din Spania).
5. Dreptul de a solicita asistență juridică gratuită, procedura de solicitare și condițiile de obținere a acestei asistențe.
6. Dreptul de a beneficia de serviciile unui traducător și ale unui interpret, în mod gratuit, în conformitate cu Codul de procedură penală din Spania.
7. Dreptul de a păstra tăcerea și de a nu da nicio declarație în cazul în care nu dorește să facă acest lucru, precum și de a nu răspunde la niciuna dintre întrebările adresate.
8. Dreptul de a nu da o declarație împotriva sa și de a nu se autoincrimina.

Pot beneficia de serviciile unui interpret/traducător?

Orice persoană care face obiectul unei anchete va fi informată imediat, în scris, în termeni simpli și accesibili și într-o limbă pe care o înțelege, cu privire la faptele de care este acuzată, precum și cu privire la drepturile sale, în special dreptul la asistență gratuită din partea unui interpret, în cazul unui resortisant străin care nu înțelege sau nu vorbește limba spaniolă sau limba oficială în care se desfășoară procedura sau al persoanelor surde sau cu deficiențe de auz, precum și al oricăror alte persoane cu dificultăți lingvistice.

În etapa anchetei, acest drept se concretizează în dreptul de a fi asistat de un interpret care utilizează o limbă pe care persoana anchetată o înțelege, pe parcursul oricărei proceduri în cursul căreia este necesară prezența sa, inclusiv interogarea de către poliție sau de către Ministerul Public spaniol și toate audierile în instanță, precum și în dreptul de a recurge la serviciile unui interpret în conversațiile cu avocatul său care sunt direct legate de interogatoriul ulterior sau de luarea declarației sale sau care sunt necesare pentru introducerea unei căi de atac sau pentru alte cereri procedurale.

Pot avea acces la informații și la dosar?

În general, aveți dreptul de a fi informat cu privire la acțiunile de care sunteți acuzat și la orice modificare relevantă a obiectului anchetei și al acuzațiilor. De asemenea, aveți dreptul de a examina procedura în timp util pentru a proteja dreptul la apărare și, în orice caz, înainte de luarea unei declarații, cu excepțiile stabilite în mod legal.

În cazul în care ați fost reținut, veți fi, de asemenea, informat cu privire la motivele reținerii și la drepturile dumneavoastră (în special, dreptul de a avea acces la părțile din procedură care sunt esențiale pentru contestarea legalității reținerii sau a privării de libertate).

Pot beneficia de serviciile unui avocat și pot informa o terță persoană despre situația mea?

Aveți dreptul de a desemna în mod liber un avocat (cu excepțiile prevăzute în Codul de procedură penală din Spania) și de a fi asistat de avocatul respectiv fără întârzieri nejustificate. Dreptul la apărare include asistența juridică a unui avocat, pe care îl puteți desemna în mod liber sau, dacă nu faceți acest lucru, a unui avocat desemnat din oficiu, cu care puteți comunica și vă puteți întâlni în particular, inclusiv înainte de a vă prezenta declarația poliției, Ministerului Public spaniol sau autorității judiciare (cu excepțiile prevăzute de lege) și care va fi prezent la toate declarațiile dumneavoastră, precum și la orice proceduri de recunoaștere, confruntare de martori și reconstituire a evenimentelor.

În cazul în care sunteți reținut, aveți dreptul ca un membru al familiei sau o persoană aleasă de dumneavoastră să

fie informată, fără întârzieri nejustificate, în orice moment, cu privire la privarea dumneavoastră de libertate și la locul în care vă aflați. Resortisanții străini vor avea dreptul ca circumstanțele menționate mai sus să fie notificate oficiului consular din țara lor.

De asemenea, veți avea dreptul de a comunica, prin telefon, fără întârzieri nejustificate, cu o terță parte aleasă de dumneavoastră; resortisanții străini vor avea dreptul de a fi vizitați de autoritățile consulare din țara lor, precum și de a comunica și a corespunda cu acestea.

Pot beneficia de asistență judiciară?

Aveți dreptul de a beneficia de asistență juridică gratuită în cazul în care sunteți resortisant spaniol sau cetățean străin cu reședința legală în Spania și faceți dovada faptului că nu aveți resurse suficiente pentru proces, în condițiile prevăzute de lege.

Dreptul la asistență juridică gratuită include renunțarea la onorariile juriștilor și ale avocaților în cazul în care intervenția acestora este obligatorie în temeiul legii și în cazul în care, chiar și atunci când nu este obligatorie, judecătorul sau instanța o solicită în mod expres pentru a garanta egalitatea de tratament a părților în cadrul procedurii. Asistența unui avocat se acordă persoanei reținute sau deținutului care nu a desemnat un avocat, pentru orice acțiune a poliției care nu este rezultatul unei proceduri judiciare în curs sau la prima sa înfățișare în fața unui organism judiciar, inclusiv o înfățișare prin intermediul asistenței judiciare. În cazul victimelor violenței de gen, ale terorismului și ale traficului de persoane, precum și în cazul minorilor sau al persoanelor cu dizabilități intelectuale sau cu boli psihice, asistența juridică gratuită va include consiliere și îndrumare gratuite imediat înainte de depunerea plângerii.

v. Ce este important de știut în ceea ce privește:

Prezumția de nevinovăție

Prezumția de nevinovăție este dreptul oricărei părți anchetate sau acuzate în cadrul unei proceduri penale de a fi tratată ca și cum ar fi nevinovată până la pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare.

Prezumția de nevinovăție prezintă două aspecte: ca regulă în ceea ce privește tratamentul și ca regulă în ceea ce privește judecata. Ca regulă în ceea ce privește tratamentul, aceasta prevede că partea care face obiectul anchetei trebuie tratată ca și cum ar fi nevinovată, cu excepția cazului în care o condamnare prin hotărâre definitivă dovedește contrariul. Ca regulă în ceea ce privește judecata, prezumția de nevinovăție își produce efectele asupra evaluării probelor, întrucât, în cadrul procedurilor penale, judecătorul trebuie să pornească de la premisa că partea care face obiectul anchetei este nevinovată, astfel încât, în cazul în care organele de urmărire penală nu dovedesc pe deplin acuzația adusă împotriva părții care face obiectul anchetei, nevinovăția acesteia, afirmată temporar, devine definitivă.

Dreptul de a păstra tăcerea și de a nu se autoincrimina

Dreptul părții care face obiectul anchetei de a păstra tăcerea și de a nu se autoincrimina este un drept fundamental de care aceasta se poate prevala, fără a suferi consecințe negative.

Tăcerea acuzatului nu poate înlocui lipsa unor probe suficiente ale organelor de urmărire penală. Cu alte cuvinte, indiferent de declarația dată, organele de urmărire penală trebuie să dovedească existența probelor de comitere a infracțiunii. În cazurile în care există probe, dacă, la examinarea probelor organelor de urmărire penală, acuzatul nu răspunde sau nu oferă suficiente explicații dezincriminatoare, tăcerea sa poate fi considerată ca o confirmare a vinovăției sale. Prin urmare, este important ca acuzatul să aibă cunoștința de probele organelor de urmărire penală înainte de a da declarația.

În cazul în care nu există probe suficiente pentru organele de urmărire penală împotriva acuzatului, tăcerea acestuia nu poate fi utilizată în locul lipsei acestor probe pentru organele de urmărire penală.

Sarcina probei

Sarcina materială a probei le revine exclusiv organelor de urmărire penală, și nu apărării. Presumția de nevinovăție transferă sarcina probei asupra organelor de urmărire penală, care sunt responsabile exclusiv de dovedirea faptelor care constituie obiectul plângerii penale (responsabilitatea nu îi revine niciodată apărării). În plus, această

procedură probatorie trebuie să fie suficientă pentru a furniza instanței probe nu numai cu privire la existența faptei pasibile de o pedeapsă, ci și cu privire la răspunderea penală a acuzatului în fapta respectivă.

Ce garanții specifice sunt prevăzute pentru copii?

În cazul în care persoana care face obiectul anchetei este minoră, ancheta preliminară a procedurii penale va fi efectuată de Parchetul spaniol pentru minori (*Fiscalía de Menores*), iar procesul va fi judecat de Tribunalul spaniol pentru minori (*Juzgado de Menores*), întrucât acesta este o instanță cu competență specială reglementată de Legea organică nr. 5/2000 din 12 ianuarie 2000 privind răspunderea penală a minorilor. Această lege stabilește că minorii cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani au răspundere penală, dar fac obiectul unui regim juridic special. Prin urmare, în cazul în care un minor este reținut, acesta va fi predat Secției pentru minori a Parchetului (*Secciones de Menores de la Fiscalía*), iar persoanele care dețin autoritatea părintească sau tutela sau tutorele de facto al acestuia vor fi informate cu privire la fapt și la locul reținerii, de îndată ce se stabilește minoratul acestuia.

În cazul în care minorul este resortisant străin, consulatul țării sale va fi informat cu privire la reținerea sa.

Ce garanții specifice sunt prevăzute pentru persoanele suspectate vulnerabile?

În prezent, garanțiile existente pentru persoanele suspectate vulnerabile nu sunt incluse în mod sistematic în legislația spaniolă și, deși această includere este prevăzută în proiectul de Cod de procedură penală, ea nu a intrat încă în vigoare.

Ca atare, legislația spaniolă include garanții specifice pentru persoanele suspectate vulnerabile într-un mod aleatoriu, de exemplu utilizarea unui limbaj inteligibil și accesibil în timpul procedurilor penale, dreptul la asistență gratuită din partea unui interpret în cazul persoanelor surde sau cu deficiențe de auz, al altor persoane cu dificultăți lingvistice etc.

Care sunt termenele legale în cadrul anchetei?

Ancheta judiciară va avea loc în termen de cel mult 12 luni de la deschiderea cazului.

În cazul în care, înainte de expirarea acestui termen, se constată că ancheta nu va putea fi finalizată, judecătorul, din proprie inițiativă sau la cererea unei părți și după consultarea părților, poate acorda prelungiri succesive pentru perioade de cel mult șase luni.

Aceste prelungiri vor fi adoptate prin intermediul unui ordin care oferă explicații motivate privind cauzele care au împiedicat finalizarea anchetei în termenul stabilit, precum și acțiunile specifice necesare și relevanța acestora pentru anchetă. După caz, refuzul de a acorda o prelungire va fi emis, de asemenea, printr-o decizie motivată.

În ce constau pregătirile premergătoare procesului, inclusiv alternativele la arestarea preventivă și posibilitățile de transfer în statul membru de origine (ordinul european de supraveghere judiciară)?

Mai exact, ordinul european de supraveghere judiciară (OESJ) permite unei persoane suspectate sau acuzate care așteaptă să fie judecată să evite arestarea preventivă prin eliberarea provizorie în statul său de reședință. OESJ se emite pentru a garanta principiul nediscriminării pe motiv de naționalitate, consacrat la articolul 18 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, deoarece permite acordarea unui tratament egal cetățenilor UE suspectați de comiterea unei infracțiuni într-un alt stat membru decât cel în care își au reședința, în ceea ce privește situația lor individuală în așteptarea procesului.

■ Ultima actualizare: 29/07/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.